

Preek over Handelingen 6:1-7

- Schildwolde, 24 april 2016
- Kees van Dusseldorp
- bevestiging nieuwe ambtsdragers

Thema:

Hoe helpen we als gemeente zo goed mogelijk het Woord?

Liturgie:

votum en groet

Ld.322:1,4,5,6

gebed

lezen: Hand.2:41-47

Hand.6:1-7

JdH 916 *Door de wereld gaat een woord*

preek: Hand.6:1-7

Ps.119:22,23,24

bevestiging nieuwe ambtsdragers

formulier

Ps.145:4,5

belofte

Gz.10 (beurtzang)

opdracht

Ld.328:2

gebed

collecte

geloofsbelijdenis

Gemeentelied

zegen

Gemeente van Jezus Christus,

** vacatures vervuld betekent niet missie voltooid

Wat een grote groep mannen! Ruim dertig broeders hier voorin de kerk. Ouderlingen en diakenen van de gemeente. Misschien ken je ze allemaal. Misschien ken je er maar één. Misschien heb je bij sommigen een warm gevoel. En bij anderen meer reserve. En tegelijk zeg ik: we zijn dankbaar. Met iedere broeder. En hun gezin erachter.

Na vandaag zit de ambtsdienst er voor een aantal op. Maar met negentwintig broeders gaan we verder. Dertien diakenen, vijftien ouderlingen en een predikant. We beginnen met een nieuw team, dat compleet is. Dat spreekt niet vanzelf. In de afgelopen jaren waren er steeds vacatures. De weg hiernaartoe heeft een aantal haltes gekend, waarin broeders ontheffing kregen van hun benoeming. Er deden zich nieuwe mogelijkheden voor. We zijn oprecht dankbaar met de mannen die God ons geeft.

Maar een compleet team betekent niet dat de missie voltooid is. Alleen het traject van de jaarlijkse talstelling. Maar het grootste doel is niet dat alle plekken opgevuld worden.

Als je een foto van een voetbalteam ziet, dan staan daar zo dertig mensen op: basisspelers, wisselers, begeleiders, trainers, coaches. Een voetbalvereniging doet er veel aan om het team compleet te krijgen. Zeker in het profvoetbal: selecteren, transfers, de juiste begeleiders zoeken, een goede hoofdcoach aantrekken. Maar als je alle poppetjes hebt, begint het pas. De compleetheid van het team is niet het hoogste doel. Met een incompleete groep kun je de bal prima laten rollen. Maar met een goed samengesteld team gaat het vermoedelijk wel beter.

Vacatures vervuld, dat betekent niet dat de missie voltooid is. Integendeel. Met een goed samengestelde kerkenraad en diaconie mag je verwachten dat met des te meer kracht de kerk aan haar missie toekomt. Want ambtsdragers zijn er om de kerk te helpen. Door leiding te geven, te motiveren en te dienen. En de kerk is er om het Woord te helpen. Het goede nieuws van Jezus Christus in deze wereld. Dat is de rode draad van het boek Handelingen: het Woord van God gaat door de wereld. En het vindt steeds meer gehoor. Mensen luisteren ernaar, komen tot geloof in Jezus Christus en worden gered van de dood. Dat is de missie, waaraan de kerk dienstbaar is. En dat is het kader, waarin ouderlingen en diakenen bezig zijn. Vacatures vervuld? Dan nu aan het werk!

**aanval op het Woord

Het Woord vindt steeds meer gehoor. De rode draad van de christelijke kerk. Niet alleen in de eerste jaren die in Handelingen zijn beschreven, toen het evangelie van Jezus Christus in steeds grotere kring bekend werd. Het is de rode draad van de kerk van alle eeuwen: Het goede nieuws van Jezus Christus wordt doorgegeven. Met woorden en met daden. Aan de kinderen, aan de jongeren, aan de mensen die er niet zo vertrouwd mee zijn, maar net zo goed aan ervaren christenen. Want steeds weer is dat Woord nieuw.

Beste mensen, dit Woord van God, deze goddelijke toezegging van vrijheid en vrede, is niet zomaar een verhaal. Het onthult de waarheid over de wereld en over jezelf. En belangrijker nog: het bevrijdt je van schuld. ellende en dood. Het is het grote verhaal van

God, de Schepper van hemel en aarde. Het is het grote verhaal van Jezus Christus, de Verlosser en de Heer van alle dingen. Hij is bezig in deze wereld! Hij is bezig in onze tijd! Hij is bezig in jouw leven! Hij is bezig in onze gemeente!

Dat dit niet zomaar een verhaal is, blijkt wel uit de aanvallen die erop worden uitgevoerd. Sinds het startschot van het evangelie klonk op de Pinksterdag, lezen we in het boek Handelingen inmiddels al van drie grote aanvallen op dat Woord. Er is de aanval geweest van het verbod om over Jezus te praten. Er is de aanval geweest van de corruptie door mensen die wel zeiden christenen te zijn, maar het niet echt waren. En nu is er de aanval van de interne onenigheid in de gemeente. Door slechte organisatie ontstaat er ontevredenheid. En gemopper heeft altijd een negatief effect.

De kerk bestaat op zijn hoogst nog maar een paar jaar. Er zijn mensen tot geloof gekomen: Jezus is Heer, Hij is de Messias, kan ik ook gered worden? Er is een gemeente ontstaan, die van het Woord leeft en het ook doorgeeft in daden en woorden. Dat er in die korte tijd al drie grote aanvallen op het Woord zijn uitgevoerd, laat iets zien dat het niet zomaar om een verhaal gaat. De duivel is er veel aan gelegen om dit licht te doven.

Snap je dat? Heb je er besef van, hoe krachtig en hoe bevrijdend het evangelie van Jezus Christus is? Stel jij je open voor de waarheid die door het Woord aan het licht wordt gebracht? Je bent met veel dingen bezig in je leven. En er gebeurt veel in onze wereld. Hoe nodig is het, om steeds weer te beseffen wat voor geweldige boodschap er in de kerk wordt gebracht. De duivel brengt veel in stelling om die boodschap te smoren. Voor al die dagelijkse dingen maakt hij zich niet zo druk. Maar dat mensen Jezus Christus erkennen, liefhebben en volgen, dat maakt hem letterlijk des duivels!

** een dubbel probleem in de gemeente

Wat was er aan de hand in de kerk van Jeruzalem? Er is een dubbel probleem. Er gaat iets goed fout in de dagelijkse ondersteuning van hulpbehoevenden en daardoor stopt de doorgaande verkondiging van het Woord.

Het lijkt erop dat de sterke groei van de gemeente niet helemaal parallel loopt met de interne organisatie. Opvallend is het om te zien hoe die problematiek frustrerend werkt op de belangrijkste taak van de apostelen: ze werden gehinderd in hun belangrijkste taken: de verkondiging en het gebed.

Er is ontevredenheid bij een deel van de gemeente. Dat is op zich niet slecht. Als er dingen fout gaan, moet je dat aankaarten. In een groep mensen gaan zaken gemakkelijk scheeflopen en ontstaan er conflicten. Zelfs in die eerste, stralende gemeente van Jeruzalem. Wat is er aan de hand? Bij de Griekstalige gemeenteleden ontstond kritiek omdat 'hun weduwen over het hoofd gezien werden bij de dagelijkse ondersteuning'.

Op het eerste gehoor denk je aan weduwen die zorg nodig hadden, maar overgeslagen werden. Ze kregen niet genoeg eten, geld, kleding enzovoort. Maar dat staat er niet. Dat zou ook wat vreemd zijn: Waarom alleen weduwen? Hoe kun je zo'n groep over het hoofd zien? Waarom lezen we dan niet dat de zeven nieuwe broeders meer hulp gaan geven, maar komen we hen later tegen als predikers en leiders?

Het ligt meer voor de hand om de weduwen als zorgverleners te zien. Zo komt de aanduiding 'weduwe' in de Bijbel vaker voor: vrouwen met enige levenservaring, die tijd en liefde hebben om voor anderen te zorgen. Ze deden, zeg maar, de thuiszorg van toen. En de voedselbank van toen, en de gezinshulp van toen. De kritiek is dat beschikbare griekstalige weduwen niet worden opgemerkt en ingezet. Ze willen heel graag, maar hun mogelijkheden worden over het hoofd gezien. Misschien door het taalverschil? Zo gemakkelijk is het niet om een gemeenschap te vormen waarin verschillende culturen bij elkaar komen. Het is goed dat dit bespreekbaar wordt gemaakt. Nergens lees je, dat de apostelen de kritiek onterecht vinden of daar boos over zijn. Er is een reëel probleem. De apostelen hebben wel last van iets anders.

Waar ze last van hebben, is dat ze zich er zo veel mee moeten bemoeien. Je kunt je voorstellen hoe dat gaat: een gesprek met die, en een gesprek met die, een vergadering met een commissie links en met een commissie rechts. Bezig om het probleem helder te krijgen en de communicatie weer op gang te krijgen. Maar ondertussen komen ze aan hun eigenlijke werk niet meer toe. En dat is ook herkenbaar. Ook in een kerk of een kerkenraad. Dat je zo druk bent met organisatorische dingen of met het managen van problemen, dat je belangrijkste werk opschuift en blijft liggen.

** gezamenlijke verantwoordelijkheid gemeente

Wat mooi is het, dat de apostelen dan een gemeentevergadering bij elkaar roepen. Dat ze de gemeente aanspreken op hun gezamenlijke verantwoordelijkheid! Er is echt een crisis, als de kernfuncties van de kerk onder druk staan. Als het Woord niet meer verder gaat. Dat is niet alleen iets van een kerkenraad of een diaconie. Het is een verantwoordelijkheid van de hele gemeente.

In Handelingen 2 worden de vier pijlers genoemd die een kerk tot kerk maken. Tot een levende gemeente van Christus, die drager en uitdeler is van het Woord van God. Die vier pijlers zijn: onderwijs en verkondiging, de gemeenschap, de gezamenlijke maaltijden en het gebed. Een gemeente waar die vier pijlers tot hun recht komen, is een gemeente die de voortgang van het evangelie verder helpt. Maar een gemeente waar een van de vier basisfuncties onder druk staat, loopt grote kans dat alles uit balans raakt. Daardoor stopt de missie van Jezus. De apostelen zeggen: wij zijn speciaal geroepen voor de verkondiging en het gebed. Maar we komen er niet genoeg aan toe. Bij verkondiging moet je denken aan onderwijs en prediking binnen en buiten de gemeente. En bij gebed moet je denken aan de ruimte voor studie en meditatie, maar ook aan de diensten en de gebeden in huissamenkomsten en in de tempel.

Voor dit werk zijn speciaal broeders geroepen. Natuurlijk hebben dominees en ouderlingen niet dezelfde positie als de twaalf apostelen van Jeruzalem. Maar ook vandaag hebben zij een roeping. Ook in onze kerkelijke taakomschrijving staan verkondiging en gebed centraal. De gemeente wordt opgeroepen om het mogelijk te maken dat zij dit uitvoeren. Ga niet zitten wachten tot een ouderling z'n neus laat zien. Laat hem niet lopen voor uw eigen boodschap. Nee, help elkaar. En laat ouderlingen beseffen hoe belangrijk het is je bezig te houden met het Woord en het gebed.

Net zo duidelijk is het bij die problemen rond de gemeenschap en de gezamenlijke maaltijden. Het lijkt de leiders van de gemeente goed dat er speciale mannen worden aange-

steld om dit te organiseren. Zodat de hulpbehoevenden de zorg krijgen die nodig is, zodat ieder wordt ingezet binnen het gemeentelven en zodat de saamhorigheid in de gemeente wordt hersteld. Ook deze zeven broeders kun je niet één-op-één doorvertalen naar de diakenen. Maar ook zij zijn erop gericht om de gemeenschap en de hulpvaardigheid op peil te houden. In onze kerkelijke taakomschrijving staat dit ook centraal. Dat de diakenen erop gericht zijn dat mensen hun gaven inzetten en dat niemand in de gemeente zonder eten, troost of zorg zit.

De gemeente van Jeruzalem liep gevaar. Daardoor loopt de missie van Jezus gevaar. De apostelen spreken de gemeente erop aan. Ze leggen het terug in de gemeente. Sommige mensen krijgen een speciale opdracht. Zo worden de vier pijlers van de kerk hersteld. Zo gaat de kerk weer doen waar die voor bedoeld is: drager en doorgever van het Woord.

** broeders geselecteerd, geroepen, geaccrediteerd en gezegend

Zometeen hopen we tien broeders in het ambt te bevestigen: vier ouderlingen en zes diakenen. Hun taken komen niet precies overeen met de twaalf apostelen of de zeven broeders, ook al zijn er best overeenkomsten. Maar belangrijker is, dat ook een bijzondere opdracht krijgen. En dat zij hun werk doen als gezanten van Jezus Christus.

Ik zal hen straks die vraag voorleggen: Weet u zich door God zelf geroepen? En dan denk je soms heel menselijk: nou ja, de gemeente heeft namen ingediend. De kerkenraad heeft de genoemde broeders al dan niet kandidaat gesteld. In sommige gevallen is er een verkiezing geweest, waarin de een meer stemmen kreeg dan de ander. Hoezo door God zelf geroepen? Toch is dat wat we geloven.

Zo gebeurt het ook in Handelingen 6. 'Kiezen jullie zeven broeders uit de gemeente', zeggen de apostelen. Dat zal tot de nodige gesprekken en gebeden hebben geleid. Misschien ook wel tot een verkiezing. Maar als er dan zeven worden voorgesteld, leggen de apostelen hun de handen op. Om zo de keuze van de gemeente te bevestigen voor God.

De apostelen noemen drie criteria waaraan deze nieuwe ambtsdragers moeten voldoen: ze moeten goed bekend staan, over wijsheid beschikken en vervuld zijn van de Heilige Geest. En het lijkt erop dat de gemeente nog een extra criterium heeft toegevoegd: de zeven dragen allemaal een griekse naam. Waarschijnlijk zijn ze geselecteerd uit dat griekstalige deel van de gemeente, waarvan de weduwen over het hoofd werden gezien. Dat vind ik trouwens strategisch gezien wel een goede zet: betrek mensen uit de achtergestelde groep erbij! Zouden deze mannen van zichzelf gezegd hebben: 'Ik ben wijs, ik ben vervuld van de Heilige Geest, ik sta bekend als een fatsoenlijk man?' Ik denk het niet, net zo min als de broeders hier voorin de kerk dat van zichzelf zullen zeggen. Het is altijd een ander die dat zeggen kan. In ons geval de gemeente, die de kerkenraad attendeert op geschikte broeders. En de ambtsdragers, die daar zorgvuldig naar kijken.

Als de broeders gekozen zijn, komen ze voor de apostelen. Er wordt voor hen gebeden en hun wordt de hand opgelegd. Dat doen wij straks ook. Als een symbolisch gebaar, waarmee we veel willen zeggen. Het is een teken van aanwijzing: deze broeders zijn gekozen. Door de gemeente en door God. Het is een signaal van hun bevoegdheid. De kerk geeft jullie gezag om leiding te geven en beslissingen te nemen. Het is een duidelijke opdracht: ga heen, doe wat bij je ambt hoort. In de gemeente en daarbuiten. En het is een

zegen: de Heer zal met je zijn. Hij geeft je de Geest van wijsheid en liefde, van vrijmoedigheid en geloof, van inzicht en gebed.

Het is bijna tweeduizend jaar geleden. Mooi dat er nog zoveel herkenbaar is in het aanstellen en bevestigen van ambtsdragers. Het zijn dienaren van Jezus Christus, die – met hun mogelijkheden en beperkingen – samen de verantwoordelijkheid krijgen om de gemeente te leiden. Of het nu gaat over het onderwijs of de gemeenschap, over de zorg voor elkaar of de gebeden: zo krijgt het Woord ruimte.

** gemeente helpt zo goed mogelijk het Woord

De aanstelling van de zeven laat zien, hoe belangrijk een goede structuur en organisatie van de gemeente is. Als op een vitaal onderdeel haperingen ontstaan, loopt de missie van de kerk gevaar: de voortgang van het evangelie.

De aanstelling van de zeven laat ook zien, dat een kerkorganisatie flexibel is. Als er ergens een probleem ontstaat, geef het aan. En laten we er met God een goede oplossing voor vinden. De invulling van de ambten is in de loop van de tijd best verschoven. Diakenen doen vandaag andere dingen dan 100 jaar geleden. Ouderlingen en predikanten ook. De terreinverdeling is wel in grote lijnen gelijk gebleven: ouderlingen en predikanten voor de leiding en de verkondiging in kerk en wereld, diakenen voor de gemeenschap en de dienst van de barmhartigheid in en door de gemeente.

De invulling is veranderlijk. Overleg en afspraken zijn daarvoor nodig. Maar de kern blijft staan: ambtsdragers zijn er ten dienste van de gemeente, die er is ten dienste van de voortgang van het Woord. Die verantwoordelijkheid hebben we met elkaar. Blijf daarom niet op afstand van de gemeente, ook al ben je met sommige gewoonten of reacties niet zo blij of word je voor je gevoel zelfs tegengewerkt. Blijf niet steeds aan de rand staan, waarbij je dan hier en dan daar kerkt, maar je nooit ergens mee verbindt. Houd je opmerkingen niet voor je, maar dien elkaar ermee. Alleen dan leeft de gemeente bij het Woord. En gaat het Woord door.

Het gaat er niet om dat we een heleboel doen, of van alles organiseren. Het gaat erop of de gemeente leeft van het Woord en zelf dat Woord doorgeeft in daden en woorden. Zo gaat de missie van Jezus Christus door: mensen worden gered, de liefde komt in beweging. De kerk van Jezus Christus is het waard. Of beter gezegd: het Woord is het meer dan waard. Het is immers het goede nieuws van Christus, dat een mens redt van de dood. Dat het leven openlegt. Dat het Koninkrijk dichterbij brengt.

Amen